

Utbildningsinspektion i Stora Sätterskolan, grundskola årskurs 6–9 samt särskola 7–10

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Stora Sätterskolan

Skolverket sände den 23 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Stora Sätterskolan har bestått av undervisningsråden Ingrid Åsgård och Anna Bergstedt Nordqvist. Besök i Stora Sätterskolan inleddes den 16 februari 2005 och avslutades den 18 februari 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Stora Sätterskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Stora Sätterskolan genomfördes intervjuer med rektor och biträdande rektor, ett representativt och slumpvis urval av lärare, elever och föräldrar. Även skolans elevråd intervjuades. Under besöket besökte inspektörerna lektioner och samtalade med andra elever, lärare, övrig personal och föräldrar än de som formellt intervjuades.

Beskrivning av skolan

Stora Sätterskolan	Antal elever
Grundskola 6–9	481
Särskola 7–10	28

Utbildningen vid skolan omfattar grundskola årskurs 6–9, särskola årskurs 7–10 och en förberedelseklass med elever i årskurs 6–9. Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i fem vertikala arbetslag med alla årskurser representerade. Inom arbetslagen förekommer det att två eller flera klasser har ett närmare samarbete. (Så var det till exempel med klasserna i årskurs 6.) Höstterminen 2005 upphör intaget av årskurs 6-elever i Stora Sätterskolan. Under läsåret 2004/2005 hade ungefär en fjärdedel av eleverna utländsk bakgrund. Det var betydligt fler än kommungenomsnittet (8,8 procent) och riksgenomsnittet (ca 13 procent). Av de elever som var berättigade till modersmålsundervisning deltog 95 procent och ungefär hälften av dem undervisades också i svenska som andra språk.

Stora Sätterskolans huvudbyggnad från år 1969 består av tre plan. Lokalerna anpassades till de arbetsformer som beskrevs i den då nya läroplanen (Lgr 69).

I annexbyggnader bedrivs undervisning i slöjd, hemkunskap och idrott. Skolan är handikappanpassad med hiss och hörslingor.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Kunskaper relaterade till kursplanernas mål

Det arbete som sker inom skolväsendet skall syfta till att åstadkomma resultat, i form av kunskaper och färdigheter hos eleverna och att de utvecklas till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar, allt i enlighet med de nationella mål som staten ställt upp.

De kunskapsresultat som framträder genom betygsvärden och resultat från nationella prov syftar till att vara nationellt likvärdiga. När det gäller att bedöma hur framgångsrik en viss skola har varit i arbetet med elevernas lärande, förklaras dock resultaten av både skolans insatser och de enskilda elevernas förutsättningar, som är en funktion av socioekonomisk bakgrund och många andra faktorer.

Skolverkets så kallade SALSA¹-värden justerar för ett antal sådana bakgrundsfaktorer och redovisar ett förväntat resultatvärde. Även om detta baseras på endast några få faktorer, kan det läggas till grund för fortsatt analys av orsakerna till att skolans respektive kommunens faktiska värden över- eller underskrider de förväntade.

När det gäller elever som når målen i alla ämnen framgår av tabellen nedan att Stora Sätterskolan har något sämre resultat än genomsnittet i grundskolorna i Gävle kommun och i riket som helhet. Andelen elever som är behöriga till nationellt program i gymnasieskolan (lägst betyget Godkänd i svenska, engelska och matematik) är dock ungefär lika som i övriga landet.

¹ För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser - SALSA. Verktöget jämför i en statistisk modell kommuners och skolors faktiska betygsresultat avseende "andel elever som uppnått målen" respektive "genomsnittligt meritvärde" med ett modellberäknat värde. I denna beräkning tas hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor i kommuner och skolor.

Årskurs 9	2003	2003	2003	2004	2004	2004
	Stora Sätterskolan	Gävle	Riket	Stora Sätterskolan	Gävle	Riket
Meritvärde ²	198,2	200,8	205,4	201,2	206,3	206,9
Andel behöriga till nationella program	88,6	87,8	89,9	89,7	90,9	89,6
Andel som uppnått målen i alla ämnen	69,1	74,7	74,8	68,3	78,0	75,9
SALSA-värde Andel som uppnått målen i alla ämnen	76 (-7)	77 (-2,3)	XX)	71 (-2)	78 (0)	XX)

XX) Ingen uppgift

I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2003/2004 redovisas utförligt betygen i flertalet ämnen i årskurs 8 och i de tre behörighetsgivande i årskurs 9. Vidare gör man en analys av resultaten och formulerar ett antal konstruktiva åtgärder för bättre måluppfyllelse. Inspektörerna finner i detta ett gott exempel men ser ett behov av att fördjupa analysen så att den även omfattar de skillnader som gäller måluppfyllelse som framträder mellan ämnen och mellan elever med svensk respektive utländsk bakgrund samt mellan pojkar och flickor.

I resultatredovisningen av nationella prov för årskurs 9 finner man att fler än 15 procent inte har uppnått målen i matematik, vilket är ett sämre resultat än i riket. Resultaten i svenska och engelska var i flera delprov bättre än resultaten för riket. I skolans kvalitetsredovisning finns inget beskrivet om elevernas resultat i olika ämnen i särskolan. I särskolepersonalens egen utvärdering av verksamheten under läsåret finns inte heller någon sådan beskrivning. Inför utvecklingssamtalen görs dock en god beskrivning av varje elevs utveckling och resultat. Inspektörerna bedömer att rektor bör förbättra uppföljningen av resultaten i särskolan.

Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring kunskaper

I skolans uppdrag ingår mål som gäller elevernas generella kunskapsutveckling. Enligt läroplanen har skolan att verka för att varje elev kan använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, reflektera över erfarenheter, kritiskt granska och värdera påståenden och förhåll-

² En elevs meritvärde räknas fram genom att man översätter bokstavs-betygen till siffror (MVG ger 20, VG 15 och G 10) och därefter räknar samman de 16 bästa betygen. En elev som fått betyg i samtliga 16 ämnen kan alltså ha högst 320 och minst 160 poäng i meritvärde.

landen samt lösa praktiska problem och arbetsuppgifter, att eleven tror på sin förmåga och sina möjligheter att utvecklas, utvecklar en insikt om sitt sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt lärande samt utvecklar förmågan att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Vid inspektionen framkommer att när det gäller de generella kunskapskvaliteter, som enligt läroplanen skall eftersträvas, saknas en systematisk bild av vilka resultat som nåtts till följd av skolans arbete i samtliga ämnen. Lärare uppger dock att de generella kunskapskvaliteterna återkommer i betygskriterierna för de olika ämnena och att de beaktas vid betygssättningen.

Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring normer och värden

Den av huvuddelarna i skolans uppdrag, som syftar till att eleverna skall utveckla sina attityder och sin kompetens i riktning mot de normer och värden som bildar ideal för vårt samhälle, är en krävande men inte desto mindre angelägen uppgift. Resultaten av skolans arbete på detta område är särskilt svåra att mäta, incitament i form av betyg saknas och den professionella utmaningen för skolledare och pedagoger är kanske större än i de flesta andra utbildningssammanhang just när det gäller att framgångsrikt påverka människors värderingar. Lika fullt har rektor även på detta område ansvar för skolans resultat. Det ställer bland annat krav på att kontinuerligt och systematiskt skaffa en bild av vilka resultat eleverna når i sin utveckling enligt läroplanens mål rörande normer och värden och av hur framgångsrika skolans insatser är för denna utveckling.

Stora Sätterskolan har inte på något systematiskt sätt gjort bedömningar av måluppfyllelsen beträffande normer och värden. Ett slags indikation på resultaten av skolans arbete kan vara hur eleverna förhåller sig i skoltillvaron. Självfallet har dock deras uppträdande och engagemang där också andra orsaker, och arbetet med normer och värden skall även ta sikte på roller som eleverna spelar utanför skolan. I de samtal och intervjuer som inspektörerna genomförde framkom att eleverna är mycket intresserade av värdegrundsfrågor och eleverna mötte inspektörerna på ett öppet och respektfullt sätt och de var mycket hjälpsamma.

I skolans kvalitetsredovisning refereras till en enkät från vårterminen 2004 den visade att flertalet elever trivs på skolan och i den egna klassen. Kränkningar och konflikter förekom dock i en omfattning som gav skolan anledning att intensifiera sitt arbete på värdegrundsområdet. Inspektörerna fick ta del av många dokument och flera aktiviteter presenterades gällande värdegrundsarbetet. Att många elever i enkäten ändå uppgav att de vuxna inte reagerar när någon utsätts för kränkningar, tyder enligt inspektörerna på att det mer handlar om ett förhållningssätt under hela skoldagen, dokument och aktiviteter är inte tillräckligt. Elever som inspektörerna samtalade med och intervjuade berättade att stämningen är bättre nu än under förra läsåret. Flertalet lärare bryr sig och agerar om det förekommer oegentligheter. Årskurs 9-elever uppgav att under det sista skolarbetet upphör mycket av "strulet" och eleverna blir mer angelägna om att skaffa sig bra betyg.

I de delar av värdegrundsuppdraget som handlar om ett demokratiskt förhållningssätt och elevernas ansvar och inflytande över undervisningen kunde inspektörerna konstatera att det var stora skillnader mellan elevernas möjligheter

och därmed också deras förmågor. I skolans elevstödjargrupp och i skolans elevråd ges deltagarna stora möjligheter till inflytande och de tar där ett stort ansvar. Under vanliga lektioner var elevernas möjligheter till inflytande mindre.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans arbete med kunskaps- och värdegrundsmål i huvudsak har givit goda resultat. Flertalet elever kommer in på ett nationellt program i gymnasieskolan efter årskurs 9. Många elever saknar dock betyg i ett eller flera andra ämnen. En märkbar skillnad när det gäller betyg finns mellan elever med svensk respektive utländsk bakgrund och mellan pojkar och flickor. Det är fler flickor än pojkar som saknar betyg i ett eller flera andra ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera och åtgärda svaga resultat och skillnader i betyg mellan ämnen. Även skillnader i resultat mellan elever med svensk respektive utländsk bakgrund och mellan pojkar och flickor bör analyseras och åtgärdas. Trots att skolan lägger ner ett stort arbete på värdegrundsfrågor förekommer kränkningar och konflikter mellan elever vilket föranleder att åtgärder bör vidtagas.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Samverkan och delaktighet

Elevernas inflytande på utbildningen är en grundpelare i det svenska skolväsendet. Verksamheten skall vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen skall bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och att aktivt delta i samhällslivet. Skolans lärare skall utgå från att eleverna kan och vill ta ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolan och de skall planera undervisningen tillsammans med eleverna. Lärarna skall se till att alla elever, oavsett kön och social och kulturell bakgrund, får ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen och skall uppmuntra sådana elever som har svårt att framföra sina synpunkter att göra det. Rektor skall särskilt verka för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Vid inspektörernas klassrumsbesök såg inspektörerna flera goda exempel på hur eleverna kunde komma med förslag på upplägg och innehåll i undervisningen. En öppen stämning och ett tillåtande förhållningssätt fanns och elever visade att de vill och kan ta ansvar för sina studier. I andra klassrum verkade undervisningen helt styrd av läraren och utrymmet för elevernas inflytande var minimalt. Inspektörerna bedömer att skolledningen och lärare bör tillse att elevernas möjligheter till utveckla förmåga och vilja att ta personligt ansvar ökar samt att de ges verktyg och möjlighet till reellt inflytande i all undervisning.

I varje klass eller undervisningsgrupp skall eleverna ges tillfälle att tillsammans med läraren behandla frågor som är av gemensamt intresse för eleverna. Den närmare utformningen skall anges i arbetsplanen. I Stora Sätterskolas arbetsplan finns beskrivet hur elevråd och arbetsgrupper skall ge eleverna möjligheter att behandla frågor som är av gemensamt intresse. Vid möten i klassråd och elevråd behandlas vanligen frågor som handlar om elevernas trivsel. Skolmaten och toaletterna står ofta på dagordningen. Frågor som rör skolans organisation och den pedagogiska verksamheten är sällan förekommande.

Alla som arbetar i skolan skall samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet. I Stora Sät-

raskolan sker samverkan med elevernas vårdnadshavare främst vid föräldramöten i klasserna och i skolrådet som har möten var annan månad. I skolrådet finns fem valda representanter från föräldrarådet med. Föräldrarådet har åtta möten per år och målsättningen är att två föräldrar från varje klass ska vara med i rådet. Föräldrarådsrepresentanter i skolrådet som inspektörerna talade med uppgav att samverkan om skolans verksamhet fungerar bra. Det kan till exempel gälla frågor om inriktningar i undervisningen, organisation, arbetsmiljö och värdegrundsfrågor. Inspektörerna bedömer att skolan har en god samverkan med elevernas vårdnadshavare.

För att eleverna skall ha möjlighet att utöva ett verkligt inflytande på undervisningen och ta ansvar för sina studieresultat, fordras att de har kunskap om det skolsystem som de skall verka i. Skolan skall således för eleverna klargöra utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter de har. I inspektörernas intervjuer och samtal med de äldre eleverna i skolan framkom att de hade en klar bild av att det var vissa mål som de skulle nå i olika ämnen. De hade även kännedom om värdegrundsmål. I årskurs 9 är betygsriterierna väl kända. Bland de yngre eleverna var det många som inte kände till vilka mål de skulle nå i olika ämnen.

Värdegrundsarbetet

I sitt uppdrag enligt läroplanen att aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling, skall skolan verka för att varje elev vidareutvecklar sin förmåga att göra medvetna etiska ställningstaganden, respekterar andra människors egenvärde och integritet, inte accepterar att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, medverkar till att bistå människor, förstår och respekterar andra folk och kulturer, kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen samt visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv. Skolan skall också sträva mot att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö och tar tillvara möjligheterna att utöva inflytande över sin utbildning. I Stora Sätterskolan har man ett omfattande värdegrundsarbete. Lärarna har fått kompetensutbildning i olika metoder och man har gemensamma aktiviteter som skall främja självkännedom, ansvar, sammanhållning och medkänsla. Skolan har upprättat ett flertal policydokument som handlar om värdegrund och förhållningssätt. Under flera år har man haft utvalda elever i årskurs 9 som kamrattstödare i skolan. De skall vara ett föredöme framför allt för yngre elever och hjälpa och stötta elever med olika problem, samt hjälpa till att skapa ett bättre klimat mellan eleverna på skolan. Inspektörerna uppfattade en viss otydlighet gällande lärarnas och kamrattstödjarelevernas olika roller och ansvar för arbetet med att motverka kränkningar. Inspektörernas samtal med andra elever än kamrattstödjarna styrkte den bilden. Trots detta bedömer inspektörerna att skolans värdegrundsarbete i många delar är gott och särskilt bör framhållas den arbetsgång man tagit fram för att starta värdegrundsarbetet för alla elever vid lärsstarten. Vid intervjuer och samtal framkommer dock att det förekommer kränkningar och konflikter mellan elever vilket inspektörerna bedömer att rektor och skolans lärare bör motverka och åtgärda.

Vid inspektionen framkom att särskolans lärare och elever endast deltar i vissa av skolans aktiviteter gällande värdegrunden. Det har också varit svårt att få till ett samarbete mellan kamratstödjare från särskoleklasserna övriga kamratstödjare. Eleverna och lärarna i särskolan uppgav att det förekommit att andra elever i skolan retade eleverna i särskolan, men att det senaste året hände mer sällan. Inspektörerna bedömer att rektorn bör tillse att samarbetet mellan särskolan och de övriga klasserna gällande värdegrundsarbetet förbättras.

I Stora Sätterskolan finns tydliga nedskrivna ordningsregler vilka är väl kända av elever och föräldrar. Reglerna kallas "icke förhandlingsbara" vilket inspektörerna, utifrån läroplanens formulering om att läraren tillsammans med eleverna skall utveckla regler för arbetet och samvaron, bedömer vara ett olämpligt sätt att uttrycka något som ständigt måste omprövas. Inspektörerna bedömer också att den rutin som skolan har med en av klassföreståndare, elever och vårdnadshavare undertecknad överenskommelse angående skolans regler och värdegrund är olämplig. Klassföreståndaren skall underteckna ett antal åtaganden gällande lärares förhållningssätt i arbetet. Eleven skall underteckna att han eller hon skall göra sitt bästa för att lära sig så mycket som möjligt, respektera andra och följa skolans regler och värdegrund. Vårdnadshavaren skall underteckna åtaganden som gäller åtgärder i hemmet kring elevens sömn- och matvanor, tv-tittande, datorspelande och läsläsning. Påföljder om eleven inte följer reglerna och skolans värdegrund beskrivs i överenskommelsen i en skala från påpekanden och föräldrakontakter till anmälan till polis eller socialtjänst. Inspektörerna vill framhålla att eftersom underåriga elevers beroendeställning i förhållande till skolan är hinder för "kontraktet". Härav följer att kontraktsformen inte ens är lämplig när vårdnadshavaren biträder det s.k. kontraktet. (Justitieombudsmannen beslut, 1999/2000:J01 dnr 4639-1997) Den skrivning i läroplanen som handlar om att skolan skall vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran och utveckling bör inte tolkas som att skolan skall sätta upp regler för förhållanden och levnadssätt utanför skolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans värdegrundsarbete i många delar är gott, särskilt bör framhållas den arbetsgång man tagit fram för att starta värdegrundsarbetet vid läsårsstarten. Trots ett omfattande arbete med värdegrundsfrågor förekommer dock kränkningar och konflikter mellan elever vilket inspektörerna bedömer att rektorn och skolans lärare bör motverka och åtgärda. Inspektörerna bedömer också att rektorn bör tillse att samarbetet mellan särskolan och de övriga klasserna gällande värdegrundsarbetet förbättras. Elevernas möjligheter att utveckla förmåga och vilja att ta personligt ansvar för det egna lärandet bör förbättras och de bör få ett reellt inflytande i all undervisning. Inspektörerna bedömer att skolan har en god samverkan med elevernas vårdnadshavare.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Lokala mål och innehåll

Både läroplan och nationella kursplaner skall ligga till grund för planeringen av undervisningen. I kursplanerna anges syftet med de olika ämnena under rubriken Mål att sträva mot. Dessa mål skall ligga till grund för den inriktning undervisningen skall ha och de skall visa vilka kunskaper som skolan skall sträva efter

att alla elever utvecklas. Målen att sträva mot skall vara utgångspunkt för lärarnas planering tillsammans med eleverna. I kursplanerna anges också Mål att uppnå. Dessa mål beskriver vad varje elev minst skall kunna efter det femte respektive det nionde skolåret. Lärare skall använda sin yrkeskunskap och yrkeserfarenhet för att tillsammans med eleverna tolka målen, ta ställning till vilket stoff som skall väljas ut för att konkretisera innehållet samt bestämma hur man vill arbeta och organisera undervisningen. Stora Sätterskolan har lokalt bearbetade kursplaner i alla ämnen. De är klart kopplade till nationella mål, och en tydlig uppdelning mellan mål, betygskriterier och innehåll (moment) presenteras för flertalet ämnen. Inspektörerna vill särskilt framhålla målbeskrivningarna i de praktiskt estetiska ämnena som tydliga och lätta att förstå för eleverna. Inspektörerna bedömer dock att kursplanen i teknik bör förbättras så att den innehåller alla teknikämnets delar, inte bara datakunskap och videokunskap.

Organisering av undervisningen och tidsanvändningen

I läroplanen för grundskolan anges att undervisningen skall anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. I grundskoleförordningen anges att eleverna skall fördelas på klasser och grupper enligt beslut av rektorn. För läsåret eller kortare tid skall det finnas ett schema för undervisningen. Rektorn skall fastställa schema och därvid beakta att eleverna får såväl en väl avvägd total skoltid i grundskolan som väl avvägda läsår och skoldagar. Inspektörerna bedömer att läsårsplanering och schema i Stora Sätterskolan är i överensstämmelse med författningarna. Skolan har organiserat undervisningen så att eleverna går i åldershomogena klasser. Det förekommer även grupperingar av elever som grundar sig på elevernas intressen, till exempel under temaveckor. Fördelning av lärarressursen görs med utgångspunkt från utvärderingar vid läsårssluten, sammanställningar av betygresultat, resultat från nationella prov och upprättade åtgärdsprogram. Nya elever testas i matematik, svenska och engelska vid läsårsstarten. Testresultaten används som underlag för gruppindelning i dessa ämnen och som underlag för arbetet med särskilt stöd.

Varje elev i förberedelseklassen tillhör en vanlig klass och deltar i klassens lektioner i idrott, slöjd och musik. När de anses klara undervisning på svenska går de över till sin klass.

Uppdelningen i ämnen är ett sätt att organisera utbildningens innehåll, men i kursplanerna beskrivs att avsikten inte är att skapa gränser mellan ämnena. Samverkan mellan ämnen är nödvändig för att möjliggöra en allsidig och meningsfull kunskapsutveckling i enlighet med läroplanens värdegrund, mål och riktlinjer. I intervjuer och samtal framkommer att olika ämnesgrupper då och då samarbetar i teman. Det sker främst inom arbetslagen, men ibland över hela skolan.

Inspektörerna bedömer att skolan har utnyttjat det friutrymme som gällande organisation av undervisningen på ett funktionellt sätt.

Arbetsätten

I läroplanen beskrivs elevernas rätt att av skolans lärare få professionell stimulans, handledning och stöd i sitt lärande. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt provas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder provas

och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever. Arbetssätt för lärandet skall utformas på en grund av vetenskap och beprövad erfarenhet, och läraren skall låta eleverna pröva olika arbetssätt och arbetsformer. Lärarna skall i undervisningen beakta resultat av utvecklingen inom ämnesområdet och den pedagogiska forskningen.

I Stora Sätterskolan har all personal genomgått kompetensutbildning som innebär att man skall sträva efter ett enhetligt upplägg av undervisningen. Syftet är att effektivisera och höja kvaliteten på undervisningen. I ett dokument kallat Handbok för lektioner på Stora Sätterskolan anges hur en lektion skall läggas upp steg för steg. I ett så kallat startblock skall lärarna finnas i klassrummet innan lektionen börjar och på tavlan skall lektionens innehåll beskrivas under rubrikerna börja med, mål med lektionen och läxa. I handboken beskrivs och förklaras varje moment som sedan skall genomföras under lektionen. Ledarrollen betonas, bland annat vikten av att som vuxen vara en förebild och att vara tydlig och positiv. Skolledningen berättade om hur man utifrån pedagogisk forskning vinnlagt sig om att hitta de bästa lösningarna för ett likvärdigt och framgångsrikt lärande och att handboken skall ses som ett verktyg i det arbetet. Under inspektörernas klassrumsbesök framkom exempel på hur handbokens upplägg tog sig uttryck i praktiken. Inspektörerna bedömer att i flertalet fall gav startblocken en tydlig struktur åt lektionerna och att de mål som formulerats var i överensstämmelse med nationella mål. I en del klassrum hade dock målformuleringarna på tavlan formen av en beskrivning av moment eller uppgifter som skulle utföras under lektionen.

I läroplanen anges att eleverna skall lära sig att lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden samt att inse konsekvenserna av olika alternativ. Eleverna skall kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Vid lektionsbesöken såg inspektörerna många goda exempel på varierad undervisning med arbetssätt som gynnar de kunskapskvaliteter som beskrivs i läroplanen. Eleverna kunde arbeta så väl enskilt som i grupp. Många uppgifter redovisades skriftligt, men eleverna hade också tränats i att använda andra framställningar och presentationsformer.

Läroplanen beskriver hur kunskap kommer till uttryck i olika former – såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet – som förutsätter och samspelar med varandra. Skolans arbete måste inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet. Vid inspektörernas lektionsbesök framkom många exempel på hur lärarna vinnlade sig om att presentera fakta och sakförhållanden på olika sätt. Lärare berättade och förklarade, lärare och elever läste i läroböcker och andra faktaböcker, man lyssnade på uppläsning, såg på film och sökte på internet. I något klassrum fanns en inbjuden förälder som berättade om sitt jobb. Många lärare planerade undervisningen så att andra faktakällor än läroböcker användes. Dessa lärare hade oftast utformat elevernas arbetsuppgifter så att faktainnehållet processades och olika färdigheter tränades. Men inspektörerna såg också lektioner där elevernas arbete bara såg ut att vara ett transponerande av text

från lärobok till elevens skrivhäfte, utan bearbetning på annat sätt. I matematik verkade arbetssättet vara det samma under de flesta lektionerna. Vi sitter och räknar i våra matteböcker och räcker upp handen om vi behöver hjälp, beskrevs arbetssättet av elever. I särskoleklasserna hade eleverna individuella utvecklingsplaner och enskilt arbete var vanligt förekommande, men undervisning i större och mindre grupper förekom också.

Läroplanen anger att strävan skall vara att alla elever känner lust att lära. Läraren skall stärka varje elevs självförtroende samt vilja och förmåga att lära. Läraren skall också organisera arbetet så att eleven upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt. Vid inspektionen framkom att flertalet elever i Stora Sätmaskolan tyckte att det är roligt att gå i skolan och att lära sig nya saker. Samspelet mellan lärare och elever var uppmuntrande och respektfullt. Vid inspektörernas lektionsbesök i de praktiskt estetiska ämnena framkom ett stort intresse och stor aktivitet hos eleverna. Eftersom det finns förhållandevis många elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen i de olika ämnena upplevs arbetsbördan ibland tung av lärarna, men samtidigt utmanande, angelägen och givande. Många lärare har arbetat länge på skolan.

Inspektörerna bedömer att undervisningen i allmänhet är av god kvalitet och att många av de arbetssätt som används gynnar utvecklingen av de kunskapskvaliteter som beskrivs i läroplanen.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

I läroplanen anges att lärarna i sin undervisning skall utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt organisera arbetet så att eleven utvecklas enligt sina egna förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Rektor skall verka för att undervisningens uppläggning, innehåll och arbetsformer anpassas efter elevernas skiftande behov och förutsättningar. Vid inspektörernas lektionsbesök var upplägg och innehåll i undervisningen ofta densamma för alla elever i en klass. Den vanligaste formen av individanpassning verkade vara olika stora beting. Ett annat sätt var att nivågruppera eleverna vilket man gjorde i matematik, engelska, svenska och till viss del i naturorienterande ämnen. Eleverna kunde tillsammans med läraren komma fram till vilken grupp som passade bäst. I särskolan var merparten av undervisningen individanpassad och den utgick i hög grad från elevernas behov och förutsättningar. Man hade olika läromedel och individuella arbetsuppgifter som var konstruerade så att eleverna skulle kunna lyckas och känna att de gjorde framsteg.

I skollagen anges att särskilt stöd skall ges till elever som har svårigheter i skolarbetet och om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst skall ha uppnåtts vid slutet av det femte och det nionde skolåret. Beslut om särskilt stöd skall fattas av rektorn. Särskilt stöd skall ges till elever i behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd skall i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör. I Stora Sätmaskolan ges särskilt stöd främst av lärare som har specialpedagogtjänster. Stödet ges inne i klassen och enskilt eller i grupp utanför klassen. Av de fyra specialpedagogerna är det bara en som har speciallärarutbildning.

Åtgärdsprogram

För alla elever i Stora Sätterskolan som får särskilt stöd har det skrivits åtgärdsprogram. I programmen framgår vilket stödbehovet är, vilket mål eleven skall nå och vilka åtgärder som skall sättas i för att eleven skall nå målet. I många av de åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av beskrivs en problematik med elever som inte kommer till lektionerna. I de åtgärdsprogram som beskriver svårigheter i lärandet finns bra beskrivningar på hur skolan skall anpassa undervisningen så att eleven når målen. Grundskoleförordningen anger att eleven och elevens vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogram. Inspektörerna finner att Stora Sätterskolan följer förordningens krav gällande samverkan kring åtgärdsprogram.

Särskild undervisningsgrupp

Om det finns särskilda skäl, får stöd ges i en särskild undervisningsgrupp. Styrelsen för utbildningen skall efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i en särskild undervisningsgrupp. Inspektörerna finner att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp har fattats enligt författningarna. I Stora Sätterskolan fanns vid inspektionstillfället två elever med enskild undervisning utanför skolan och fem elever i kommunens gemensamma resursskolor. Att Stora Sätters rektor och lärare ansvarar för betygssättningen för de elever som placerats i resursskolorna redan i årskurs 6 medförde svårigheter, enligt rektor.

Studiehandledning på modersmålet

Enligt grundskoleförordningen skall en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. I Stora Sätterskolan är det många elever som får studiehandledning på sitt modersmål. Rektor anser dock att det skulle behövas mer sådant stöd och att rutinerna för utredningar och resurstilldelning som sker centralt i kommunen är otydliga och tar för lång tid.

Anpassad studiegång

Grundskoleförordningen anger att om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får styrelsen för utbildningen, efter att ha hört elevvårdskonferensen, besluta om anpassad studiegång för eleven. Därvid får avvikelser göras från timplanen. Styrelsen ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan. För tio elever i grundskolan, femton elever i förberedelseklassen och för tre elever i sätterskolan hade beslut om anpassad studiegång fattats. För eleverna i skolans förberedelseklass finns ett generellt beslut om anpassad studiegång. I de högre årskurserna får utbildningen delvis förläggas till en arbetsplats utanför skolan. Eleven skall därvid ha en handledare samt stöd av skolans personal. Vid inspektionstillfället var sex elever ute på olika praktikplatser och handledare var utsedda, klassläraren var kontaktperson.

Inspektörerna finner anledning att ange skolans arbete med särskilt stöd som ett förbättringsområde då det trots många goda insatser fortfarande är många elever som inte når målen i alla ämnen.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

I läroplanen anges att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt skall utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn, med utgångspunkt i föräldrarnas önskemål fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov och vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanen och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper. Vid inspektörernas samtal och intervjuer med lärare, elever och föräldrar framkommer att betygssättningen genomförs enligt författningarna. Betygskriterier är tydligt presenterade och information om elevens kunskapsutveckling ges vid utvecklingssamtalen.

I grundskoleförordningen anges att nationella ämnesprov i svenska, engelska och matematik skall användas i slutet av årskurs 9 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning. I Stora Sätterskolan används nationellt utformade ämnesprov i svenska, engelska och matematik som underlag för intensivsatsningar och stöd samt som underlag vid betygssättning.

Vägledning och utvecklingssamtal

Enligt grundskoleförordningen skall läraren, eleven och elevens vårdnadshavare träffas minst en gång varje termin för utvecklingssamtal och där samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och i kursplanerna, samt tydliggöra vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen. I Stora Sätterskolan genomförs utvecklingssamtal i den omfattning som förordningen föreskriver och elever och föräldrar som inspektörerna samtalat med är nöjda med den information som ges.

I läroplanen anges att rektorn har ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning. I Stora Sätterskolan ingår studie- och yrkesvägledaren i elevvårdsteamet. Vid lektioner i klasser informerar studie- och yrkesvägledaren om möjliga val och om hur fortsatt utbildning kan se ut. Studie- och yrkesvägledaren tar även emot enskilda elever som önskar information och vägledning. När eleverna har haft praktisk arbetslivsorientering följer klassläraren och studie- och yrkesvägledaren tillsammans upp de erfarenheter eleverna gjort. Ett samarbete med gymnasieskolorna finns, men enligt studie- och yrkesvägledaren var samarbetet bättre förr då de båda skolformerna låg under samma förvaltning. Inspektörerna bedömer att eleverna i såväl sätterskolan som i de övriga klasserna har möjligheter till information och vägledning i tillräcklig omfattning.

Samverkan och öppenhet

Stora Sätterskolan har under ett antal år haft ett internationellt utbyte med en skola i Spanien. Skolorna har årliga utbytesveckor, då elever hälsar på hos varandra. I december 2004 var 27 spanska elever och fyra lärare på besök i Gävle. De bor i värdfamiljer med elever som läser spanska. Det är tänkt att eleverna under läsåret sedan skall ha kontakt och utbyta arbeten, brev, erfarenheter m.m.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Stora Sätterskolan har ett gott pedagogiskt arbete med en undervisning som oftast målbeskrivs, planeras och genomförs så att de kunskapskvaliteter som beskrivs i läroplanen kan bibringas eleverna. Varierade arbetssätt med undersökande upplägg framkom under många lektionsbesök. Inspektörerna bedömer att skolans Handbok för lektioner är ett gott exempel på hur en skola arbetar med att utveckla den pedagogiska verksamheten, personalens förhållningssätt och en gemensam människo- och kunskapssyn. Inspektörerna bedömer dock att skolans arbete med särskilt stöd bör utvärderas och att eventuella brister åtgärdas så att alla elever ges likvärdiga förutsättningar att nå målen i alla ämnen. Inspektörerna bedömer också att den lokala kursplanen i teknik bör förbättras så att den innehåller alla teknik- ämnets delar, inte bara datakunskap och videokunskap.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Rektors pedagogiska ledning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Staten har tilldelat rektor en nyckelfunktion för utbildningens planering, genomförande och resultat. För ledningen av utbildningen i en skola skall det finnas en eller flera rektorer. För att utöva sitt ledarskap skall rektor enligt skollagen hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Den som är rektor skall ha pedagogisk insikt, förvärvat genom utbildning och erfarenhet. Rektor skall vara pedagogisk ledare för skolan och chef för lärarna och övrig personal. Särskilt skall rektor verka för att utbildningen utvecklas, och han eller hon har en särställning när det gäller att garantera elevernas rättssäkerhet. Rektors befogenheter och ansvar är utpekade i skollagen, läroplanerna och skolformsförordningarna. I Stora Sätterskolan har rektor det övergripande ansvaret och biträdande rektor ett antal delegerade ansvarsområden. Rektor, biträdande rektor och skolans ledningsgrupp med representanter för arbetslagen arbetar tillsammans med övergripande pedagogiska frågor. Inspektörerna finner att biträdande rektor har en framskjuten roll när det gäller att leda skolan. Vid samtal med lärare och elever framkommer en viss osäkerhet om vem som egentligen har ansvar och beslutsrätt över vad. Inspektörerna bedömer att ansvarsförhållandena i ledningsfunktionen bör klarläggas.

I sarskolan uppgav lärarna att de under lång tid har känt sig "vid sidan om" men att nuvarande rektor är mer förtrogen med verksamheten. Någon ledning av den pedagogiska utvecklingen stod dock inte skolledningen för. Sarskolans lärare uppgav att de, i pedagogiska frågor, hade ett bättre samarbete med skolor utanför kommunen än inom skolan eller med andra skolor med sarskoleklasser i Gävle. Inspektörerna bedömer att rektorn bör tillse att den pedagogiska ledningen av sarskolan förbättras.

Arbetsplan

Grundskoleförordningen fastställer att för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Rektorn beslutar om arbetsplanen. Arbetsplanen skall kontinuerligt följas upp och utvärderas.

Stora Sätarskolans arbetsplan har tagits fram av skolans ledningsgrupp under ledning av rektor utifrån kvalitetsrapport från varje arbetslag. Den innehåller ett antal övergripande mål och en samling handlingsplaner och policydokument. På en sida i den omfattande arbetsplanen analyseras skolans tidigare resultat och åtta åtgärds punkter för utveckling (från kvalitetsredovisningen) anges. Hur man inom sätarskolan skall arbeta för att nå målen nämns inte i arbetsplanen.

I slutet av läsåret 2003/2004 gjorde arbetslagen i Stora Sätarskolan en utvärdering av årets arbete. De åtta punkterna för utveckling som angavs i arbetsplanen utvärderades då av arbetslagen.

Skriftlig kvalitetsredovisning

För skolan skall det årligen upprättas en skriftlig kvalitetsredovisning. Den skall fungera som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts. Sätarskolans lärare gjorde en egen utvärdering av läsåret. Den utgick inte från arbetsplanen och uppgifter från den återkom inte i kvalitetsredovisningen.

Inspektörerna bedömer att rektorn bör tillse att resultaten i skolans alla verksamheter (även sätarskoleklasserna) redovisas och analyseras i kvalitetsredovisningen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska ledningen, kvalitetssäkringen och förbättringsarbetet till stor del fungerar väl. En viss otydlighet om ansvarsfördelning i ledningen finns dock vilket bör klarläggas. Inspektörerna bedömer vidare att rektorn bör tillse att resultaten i skolans alla verksamheter redovisas och analyseras i kvalitetsredovisningen och att den pedagogiska ledningen av sätarskolan förbättras.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Elevens val

I grundskolans timplan anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen skall syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Ett allsidigt urval av ämnen skall erbjudas eleverna som elevens val, och däri kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i. Grundskoleförförordningen anger att undervisningen i elevens val skall till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Vid inspektionen framkom att Stora Sätarskolans organisation av elevens val har en otydlig eller obefintlig koppling till kursplanerna i flera fall. Eleverna kunde till exempel välja Eget alternativ som elevens val. Eleven skall då tillsammans med sina föräldrar välja ett eget ämne att arbeta med. Det kan vara ett skolarbete, en fritidsaktivitet eller en hobby. För de elever som inte väljer eget initiativ ordnar skolan Skolans alternativ. I det fallet skall de av skolans lärare som är uppsatta på schemat för elevens val planera kurser i sina respektive ämnen. För de båda alternativen skall kursens innehåll redovisas. Inspektörerna bedömer att skollidningens upplägg och genomförandet av elevens val inte är i

överensstämmelse med författningarnas krav på samstämmighet med kursplaner samt på att all undervisning skall vara lärarledd. Ett alternativ i elevens val var konfirmationsundervisning vilket strider mot läroplanens föreskrift om att undervisningen skall vara icke-konfessionell och måste därför upphöra. Inspektörerna bedömer med anledning av ovanstående att skolans organisation av elevens val åtgärdas så att författningarnas krav tillgodoses och att konfirmationsundervisning inom elevens val upphör.

Svenska som andraspråk, främmande språk samt modersmål

I Stora Sätterskolan anordnas språkundervisning enligt författningarnas krav. I moderna språk kan eleverna välja franska, spanska eller tyska.

En elev som har förälder eller vårdnadshavare med annat språk än svenska som modersmål vilket utgör dagligt umgängesspråk för eleven skall ges möjlighet till undervisning i modersmålet som ett ämne (modersmålsundervisning), om eleven har goda kunskaper i modersmålet. I Stora Sätterskolan anordnas modersmålsundervisning enligt författningarnas krav.

Undervisning i svenska som andraspråk skall om det behövs i stället för undervisning i svenska. Till skillnad från modersmålsundervisning är detta inte någon frivillig undervisning som eleven själv eller elevens föräldrar beslutar om. Det betyder att skolan skall genomföra en behovsprövning och att rektor fattar beslut. Vid inspektionen framkom att i Stora Sätterskolan genomför man ett antal tester som visar om eleverna skall ha svenska som andraspråk eller svenska. Vid inspektionstillfället hade 24 elever svenska som andraspråk.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna i Stora Sätterskolan har tillgång till undervisning och de valmöjligheter som beskrivs i författningarna. Inspektörerna bedömer dock att organisationen av elevens val åtgärdas så att författningarnas krav tillgodoses och att konfirmationsundervisning inom elevens val upphör.

6. Resurser

Personalens kompetens och kompetensutveckling

Skolans lärare skall ha en utbildning för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, och personal för studie- och yrkesorientering skall ha utbildning för sådan verksamhet. Om personer med respektive föreskriven utbildning inte finns att tillgå, får den som inte uppfyller kraven anställas för högst ett år i sänder. Skolans lärare skall ha nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för det offentliga skolväsendet, särskilt de föreskrifter som anger målen för utbildningen. I Stora Sätterskolan hade vid inspektionstillfället tre av skolans 54 lärare ingen pedagogisk utbildning. Skolledningen uppgav att man varje läsår annonserar de tjänster som är besatta av lärare som saknar föreskriven utbildning.

Kompetensutveckling skall anordnas för den personal som har hand om utbildningen. Rektor skall verka för att lärare och annan personal får möjlighet till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna utföra sina uppgifter. Skolhuvudmannen skall vinnlägga sig om en planering av kompetensutvecklingen. Vid inspektionen framkom att skolledning och lärare anser att trots att de ekonomiska resurserna för kompetensutveckling är små, så har

skolan lyckats väl med en betydelsefull kompetensutveckling för hela personalen.

Läromedel, pedagogisk materiel och utrustning

Rektor skall verka för att eleverna får tillgång till handledning och läromedel av god kvalitet samt andra hjälpmedel för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, bl. a. bibliotek, datorer och andra tekniska hjälpmedel. Eleverna skall ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Vid inspektionen framkom att trots att mycket av de tryckta läromedlen var slitna och återanvända många gånger var tillgången på böcker och andra hjälpmedel tillfredsställande. Inspektörerna vill särskilt framhålla många lärares förmåga att konstruera egna läromedel och att hitta informationsunderlag utanför klassrummet.

Lokaler

Inspektörerna bedömer att trots att skolans lokaler inte blivit rustade på många år är de funktionella för den undervisning som bedrivs.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången på utbildad personal, läromedel, material och tidsenliga hjälpmedel för undervisningen i Stora Sätterskolan är tillfredsställande.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten övergripande är av god kvalitet. Särskilt bör framhållas den ambition och det arbete som skollledning och personal lägger ner på att skaffa ett gemensamt förhållningssätt och en gemensam människo- och kunskapssyn.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden.

Kunskaper, utveckling och lärande

- Skolan bör analysera och åtgärda svaga resultat och skillnader i betyg mellan ämnen. Även skillnader i måluppfyllelse mellan elever med svensk respektive utländsk bakgrund och mellan pojkar och flickor bör analyseras och åtgärdas.
- Rektorn bör förbättra uppföljningen av resultaten i särskolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

- Rektorn och skolans lärare bör tillse att elevernas möjligheter till att utveckla förmåga och vilja att ta personligt ansvar för det egna lärandet ökar samt att de ges verktyg och möjlighet till reellt inflytande i all undervisning.
- Rektor och skolans lärare bör motverka och åtgärda kränkningar och konflikter som förekommer mellan elever.
- Samarbetet mellan särskolan och de övriga klasserna gällande värdegrundsarbetet bör förbättras.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Skolans arbete med särskilt stöd bör utvärderas och eventuella brister åtgärdas så att alla elever ges likvärdiga förutsättningar att nå målen i alla ämnen
- Rektorn bör tillse att den lokala kursplanen i teknik förbättras så att den innehåller alla teknikämnets delar, inte bara datakunskap och videokunskap.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

- Den pedagogiska ledningen av sarskolan bör förbättras.
- Rektorn bör klargöra ansvarsförhållandena i ledningsfunktionen.
- Rektorn bör tillse att resultaten i skolans alla verksamheter redovisas och analyseras i kvalitetsredovisningen.

Tillgång till utbildning och omsorg

- Rektorn bör tillse att organisationen av elevens val åtgärdas så att författningarnas krav tillgodoses.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

Tillgång till utbildning och omsorg

- Skolan anordnar konfirmationsundervisning inom ramen för elevens val vilket strider mot att undervisningen skall vara icke-konfessionell (Avsnitt i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m.).

Datum	Ort
2005-12-21	Stockholm

Ingrid Åsgård
Anna Bergstedt Nordqvist